

Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2018–21

Falsterbo 9:51, fornlämning 15

HUSBYGGE

Falsterbo socken, Vellinge kommun
Skåne län

SKÅNE
ARKEOLOGI

Skånearkeologi
Rapport 2021:18

Per Sarnäs

Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2018-21

Falsterbo 9:51, fornlämning 15

HUSBYGGE

Falsterbo socken, Vellinge kommun
Skåne län

Skånearkeologi

Per Sarnäs

Midgårdsgatan 3

216 19 Malmö

Tel: 0708-82 78 16

E-post: info@skanearkeologi.se

Webb: www.skanearkeologi.se

Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2018–21

Falsterbo 9:51, fornlämning 15

Husbygge

Falsterbo socken, Vellinge kommun

Skåne län

Skånearkeologi

Rapport 2021:18

Författare: Per Sarnäs

Grafisk form: Anders Gutehall

Omslagsbild: Mynt präglad under perioden 1481–1513 (LUHM 32959:1).

Kartor: © Lantmäteriet/Metria ordernr 724868

© Skånearkeologi 2021

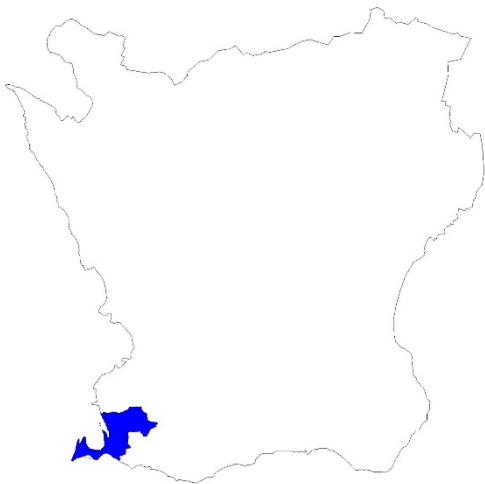
Innehåll

Sammanfattning	5
Inledning	5
Syfte och metod	5
Topografi och fornlämningsmiljö	6
Tidigare arkeologiska undersökningar	7
Undersökningsresultat	8
Schaktbeskrivningar	9
Fynd	11
Tolkning och källkritik	11
Referenser	12
Tekniska och administrativa uppgifter	13

Bilagor

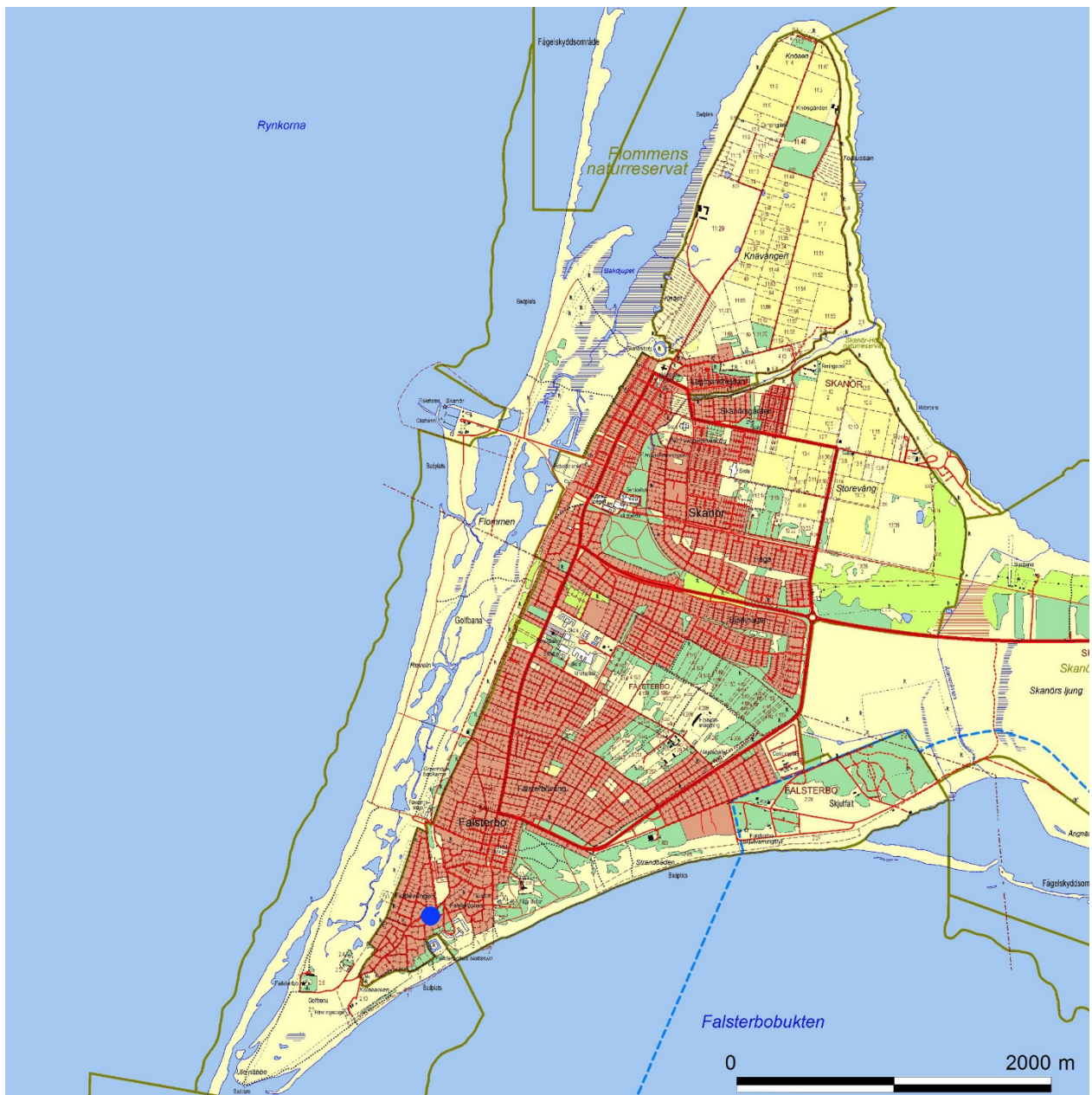
Bilaga 1 Fyndlista

Bilaga 2 Anläggningslista

Figur 1. Karta över Skåne med Vellinge kommun markerat med blått.

Figur 2. Del av fastighetskartan över Näset. Undersökningsområdet är markerat med en blå prick.
© Lantmäteriet

Sammanfattning

Med anledning av att villa Tångvallen (Falsterbo 9:51) i Falsterbo planerades renoveras och byggas till beslutade länsstyrelsen Skåne om en arkeologisk undersökning i form av en schaktningsövervakning då fastigheten ligger inom Falsterbo medeltida stads- och marknadsområde.

Undersökningsområdet låg mellan Fyrvägen och Lybska vägen i södra delen av Falsterbo. Ungefär 200 m söder om undersökningsområdet ligger ruinen efter Falsterbohus.

Det upptogs sammanlagt 14 schakt med en sammanlagd yta av 274 m². I schakten framkom 78 stolphål, 8 gropar, 8 lerbottnar, 7 diken/rännor 2 härdar, 2 brunnar och 3 nedgrävda trätunnor varav en har utgjort brunnsfodring. Lerbottnarna var alla skadade av senare tiders aktiviteter. Det påträffades keramik i form av yngre svartgods, äldre rödgods, stengods från Siegburg och yngre rödgods. I brunnsområdet framkom ett mynt präglat i Malmö under kung Hans regeringsperiod (1481–1513).

Den södra ytterkanten av tångvallen berördes av ett av schakten varvid det påträffades lerbottnar. Lerbottnarna framkom under den sand som ackumulerats kring tångvallen.

Undersökningen har genomförts på Lübecks fit inom Skånemarknadens område.

Inledning

Med anledning av att villa Tångvallen (Falsterbo 9:51) i Falsterbo planerades renoveras och byggas till beslutade länsstyrelsen Skåne om en arkeologisk undersökning i form av en schaktningsövervakning då fastigheten ligger inom Falsterbo medeltida stads- och marknadsområde (L1989:3865/Falsterbo 15:1). Den arkeologiska undersökningen har genomförts under perioden 2018-09-11–2021-05-06. Undersökningstillfällen koncentrerade sig till tre tillfällen, andra halvan av september och första halvan av oktober 2018, månadsskiftet januari och februari 2019 och maj 2021.

Konserveringen av myntet har utförts av Lovisa Dahl vid Lunds universitets historiska museum och myntbestämningen har gjorts av Gitte Ingvardson vid samma institution. Torbjörn Brorsson, Kontoret för keramiska studier har gjort en genomgång av keramiken.

Syfte och metod

Syftet med undersökningen var att med ett vetenskapligt arbetssätt dokumentera forn lämningen.

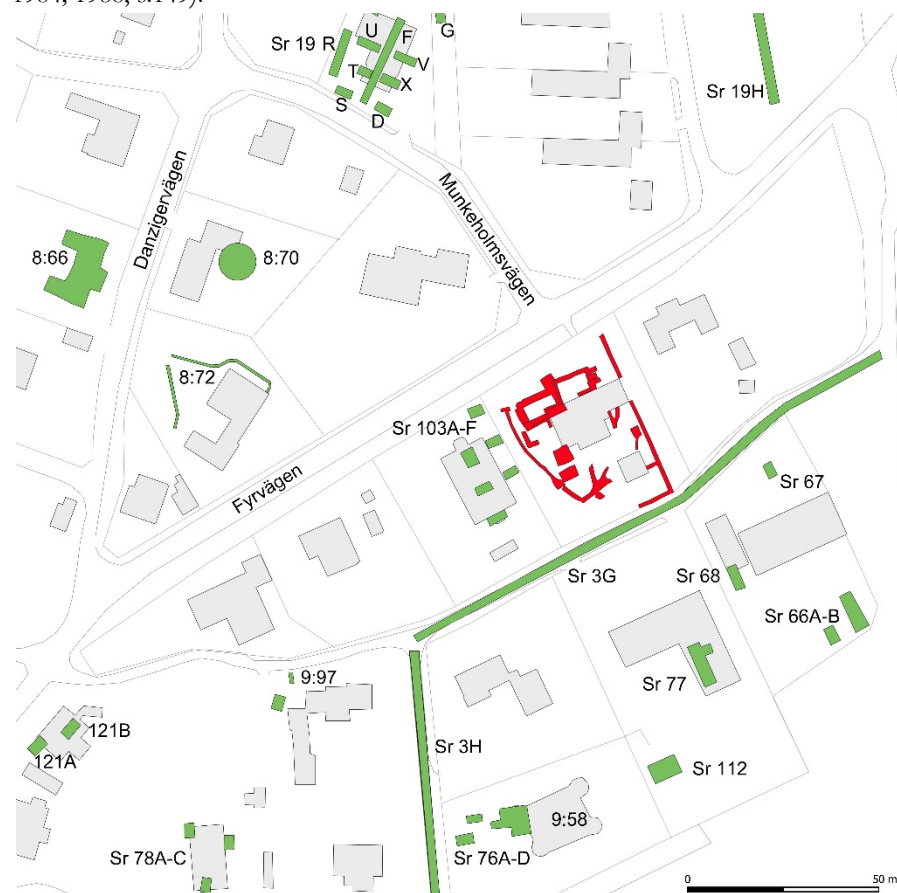
Undersökningen utfördes genom att schaktningen för olika anläggningsarbeten följdes. Inmätning av schakt, lager och anläggningar gjordes med en RTK-GNSS. Vid inmätning av schakt 10 uppstod svårigheter att få kontakt med tillräckligt många satelliter intill huset, varför inmätningen fick kompletteras med manuell mätning. Lager och anläggningar undersöktes ställvis med metalldetektor. Två sektionsritningar upprättades i skala 1:20, dels längs östra schaktväggen i schakt 4, dels nordöstra delen av schakt 13. Ett urval av anläggningar undersöktes med skärslöv och sektionerna dokumenterades i skala 1:20. Fyndkoncentrationer som påträffades utan koppling till någon anläggning mättes antingen med en punkt eller om fynden påträffades inom ett begränsat område som en yta. Övriga fynd har registrerats som lösfynd i de schakt där de påträffades.

Topografi och fornlämningsmiljö

Undersökningsområdet låg mellan Fyrvägen och Lybska vägen i södra delen av Falsterbo. Ungefär 200 m söder om undersökningsområdet ligger ruinen efter Falsterbohus.

Under medeltid fungerade Falsterbo tillsammans med Skanör som stora produktions- och distributionsorter för det årliga sillfisket i Öresund och södra Östersjön, genom de s.k. Skånemarknaderna som var säsongsbundna företeelser. I anslutning till marknadsområdena i Falsterbo och Skanör växte även permanenta strukturer fram, vilka under senmedeltiden framträdde med rådsstadens organisation och institutioner (Ersgård 1988). Den äldsta skriftliga källa som omnämner marknadsbebyggelsen i Falsterbo är ett privilegiebrev från år 1268 (Ersgård 1984, s.12). Från mitten av 1200-talet och framåt tilldelades en rad utländska städer handelsprivilegier och markområden, så kallade fiter. Sannolikt var Lübeck en av de städer som etablerade sig först i Falsterbo. Städerna Anklam, Greifswald, Stralsund och Stettin har alla etablerat sig på Skånemarknaden senast i slutet av 1200-talet, men deras närvaro i Falsterbo kan beläggas tidigast under 1300-talets första hälft. Läget för Anklams och Greifswalds marknadsbebyggelse har varit på den strandvall som följer den södra strandlinjen. Den säsongsmässiga bebyggelsens fiskelägen och fiter sträckte sig över hela sydspetsen av halvön, från fyrplatsen längst i sydväst till den nuvarande stadsbebyggelsen i öster samt norr ut till de så kallade Grumbodarna. Staden Stralsunds fitområde låg inom de höglänta partierna norr och öster om den sänka som bildat gräns för Lübecks, Greifswalds och Anklams fiter (Ersgård 1988, s.83).

Falsterbo når sin storhetsperiod under mitten av 1300-talet. Vid denna tidpunkt tar bebyggelseutvecklingen i Falsterbo en ny riktning mot en reglering och omstrukturering av marknadsområdet. Den tillfälliga bebyggelsen avlöses av mera permanenta bodkonstruktioner i ett fixerat tomtsystem. Därtill inrättas också fitområdena i en hårdare reglerad bebyggelsestruktur. I samband med att Hansan under sen medeltiden fick monopol på Skånemarknaden blev Falsterbo den dominerande orten på halvön (Ersgård 1984; 1988, s.149).

Figur 3. Figuren visar tidigare undersökningar som genomförts i närheten.

Under 1500-talet förlorar Hansan sin politiska och ekonomiska ställning vilket har till följd att det sker en tillbakagång för Falsterbo. Dock sänder alltså städerna Lübeck, Danzig, Rostock, Stettin och Stralsund marknadsfogdar till Falsterbo för att upprätthålla sina rättigheter på respektive fitområde. Det sista belägget på marknadsaktiviteter är från år 1674.

Under följande århundraden bibehåller de båda orterna Skanör och Falsterbo fortfarande formellt sina stadsrättigheter, dock förenade med en gemensam förvaltning och kyrkoherde med säte i Skanör. Under 1800-talet är i själva verket Skanör och Falsterbo ingenting annat än kustbyar med jordbruk och fiske för egen försörjning (Ersgård 1984, s. 10).

TIDIGARE ARKEOLOGISKA UNDERSÖKNINGAR

Det har genomförts ett antal arkeologiska undersökningar i närområdet. SR står för stadsarkeologiskt register som har publicerats i rapporten Medeltidsstaden Skanör–Falsterbo (Ersgård 1984) med komplettering i Lars Ersgårds avhandling ”Vår marknad i Skåne” (Ersgård 1988) (figur 3).

SR 3H och G – Inom Fiddevången påträffades kulturlager, lerbottnar, lergolv och härदार vid en schaktningsövervakning 1961.

SR 66A–B – Inom stadsåga 138b framkom kulturlager och raseringslager vid undersökningar under åren 1970–71.

SR 19 D, F, G, R, S, U, T, V, X – Inom stadsåga 9 och 10 i Fiddevången påträffades vid en undersökning 1973 kulturlager, svåmlager, lerbottnar och nergrävda trätunnor.

SR 67 – Vid en undersökning 1973 inom stadsåga 138 påträffades ett kulturlager.

SR 68 – I samband med provschakt 1976 inom stadsåga 138 påträffades kulturlager, raseringslager, väggkonstruktion av sten och lera och en lerbotten.

SR 76A–D – I samband med en provundersökning 1976 framkom kulturlager, raseringslager och fragment av en väggkonstruktion.

SR 77 – Vid provschaktning 1976 inom stadsåga 146 påträffades kulturlager, raseringslager, stolphål, lerbottnar och trätunnor.

SR 78A–C – I samband med en provundersökning 1978 framkom kulturlager och en lerbotten.

SR 103A–F – Inom fastigheten Falsterbo 9:50 framkom ett kulturlager i provschakt år 1986.

SR 121A–B – Inom fastigheten Falsterbo 9:53 påträffades ett kulturlager i provschakt år 1987.

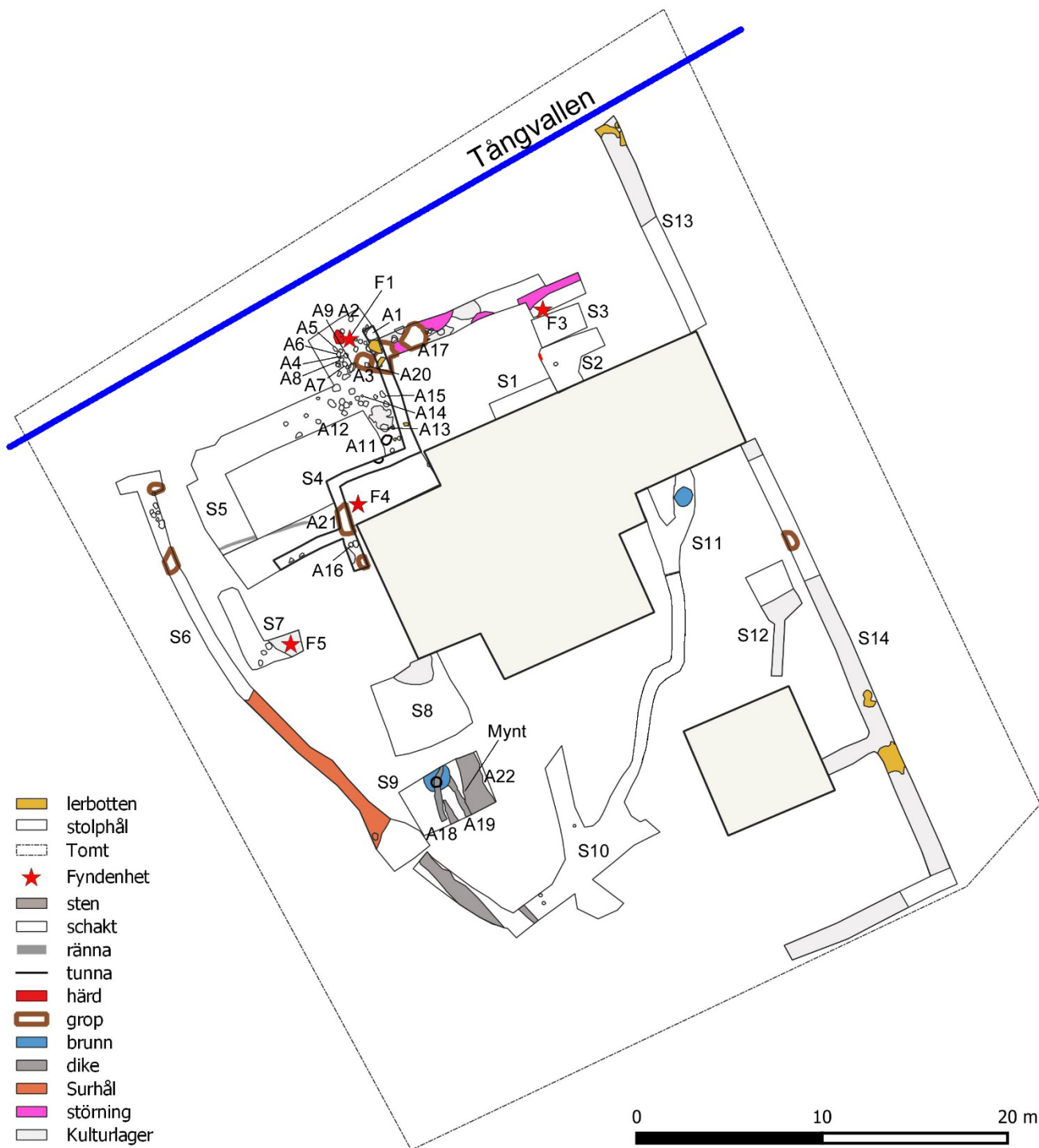
Inom fastigheten Falsterbo 8:70 genomfördes år 2006 en schaktningsövervakning med anledning av ett uppförande av ett bostadshus med tillhörande ledningar. Schaktdjupet för själva huset var endast 0,3 m varför inga lämningar framkom. I det anslutande VA-schaktet var schaktdjupet 1,5 m och i botten av schaktet framkom de översta delarna av två trätunnor. Inga fynd tillvaratogs (Heimer 2008).

Under 2007 utfördes en arkeologisk förundersökning inom fastigheten Falsterbo 9:58 i anslutning till Sr 76a–d. Fyra provschakt togs upp varvid det framkom spår och lämningar efter den medeltida Skånemarknaden i form av så kallade lerbottnar från 1200-talet, utkanten av en yttre vallgrav till Falsterbohus från 1300-talet samt enklare bebyggelse från 1400-talets senare hälft (Larsson 2007).

Strax sydväst om undersökningsområdet genomfördes inom fastigheten Falsterbo 8:72 en schaktningsövervakning år 2007. Vid undersökningen framkom kulturlager, tunna lerlager och ett raseringslager men inga daterande fynd (Lundström 2008). De tunna lerlagren var med största sannolikhet lerbottnar.

Inom fastigheten Falsterbo 9:97 genomfördes en schaktningsövervakning år 2010. Vid undersökningarna påträffades lämningar i form av flera nedgrävda trätunnor och väl bevarade pålar, möjligen efter en byggnad. Grundvattennivå stod så högt att det var stora problem med att tömma ut hela innehållet i tunnorna, men de föreföll till största del vara igenfyllda med latrin. I kulturlager som var samtida med tunnorna eller möjligen något äldre framkom keramikskärvor av yngre svartgods och ett medeltida litet myntliknande kontrollmärke av bly (Salminen 2011).

Inom fastigheten Falsterbo 8:66 genomfördes en arkeologisk undersökning i form av en schaktningsövervakning år 2019–20. Vid undersökningen påträffades 22 lerbottnar, 22 stolphål, 5 gropar, 1 hård och ett dike. Dessutom framkom keramik i form av AIV gods, östersjökeramik, stengods, äldre rödgods och yngre rödgods (Sarnäs 2020).

Figur 4. Schaktplan med anläggningar, lager och inmätta fynd. Anläggning är förkortat med A, schakt med S och fynd med F av utrymmesskål. Huset innan ombyggnad är markerat med grått. Tångvallen är registrerad som Gränsmärke (L1989:3766) i fornlämningsregistret och dess läge är markerat med en blå linje

Undersökningsresultat

Det upptogs sammanlagt 14 schakt med varierande bredd och djup. Schaktdjupens variation berodde på syftet med schakten, om det var ett schakt för dränering, grundmur eller stenkistor. Vissa av schakten kom att överlappa varandra beroende på att de togs upp vid olika tillfällen. De anläggningar och lager som dokumenterades i schakten har framkommit på olika nivåer vilket innebär att schaktplanen visar flera olika faser. De olika schaktdjupen framgår av nedanstående schaktbeskrivningar. De många anläggningarna i schakt 5 framkom till exempel på olika nivåer. De kulturlager som mätts in utgjordes av mörkgrå ”smutsig” sand med fynd av keramik. Det förekom även ljusare kulturpåverkade sandlager i vilka det förekom fynd. Detta kulturpåverkade lager förekom i stort sett i samtliga schakt. Skillnaden mellan de lager som klassats som

kulturlager och de ljusare kulturpåverkade lagren är graden av kulturpåverkan och inblandningen av flygsand.

Sammanlagt 274 m² schakt har dokumenterats. I schakten framkom 78 stolphål, 8 gropar, 8 lerbottnar, 7 diken/rännor 2 härdar, 2 brunnar och 3 nedgrävda trätunnor varav en har utgjort en brunnsfodring. Lerbottnarna var alla skadade av senare tiders aktiviteter. Det påträffades keramik i form av yngre svartgods, äldre rödgods, stengods från Siegburg och yngre rödgods. I brunnsområdet framkom ett mynt präglat i Malmö under kung Hans regeringsperiod (1481–1513).

SCHAKTBESKRIVNINGAR

Schakt 1

Mindre schakt med en yta av 3,3 m², som upptogs intill befintlig byggnad. Inga lämningar påträffades i schaktet. Schaktbotten låg på 1,8 m ö.h.

Schakt 2

Schakt med en yta av 6,3 m², som upptogs strax öster om schakt 1. Ett stolphål och en härd (i västra schaktkanten) påträffades i schaktet. Schaktbotten låg på mellan 1,5–1,8 m ö.h.

Schakt 3

Schakt med en yta av 4,0 m², som upptogs strax norr om schakt 2. Ett stolphål påträffades i schaktet. Schaktbotten låg på 1,6 m ö.h.

Schakt 4

Schakt med en yta av 12,5 m², som delvis sammanföll med schakt 5. Sex stolphål, tre lerbottnar, två gropar och en nedgrävd tunna (anl. 11) (figur 5) påträffades i schaktet. Schaktbotten låg på mellan 1,2–1,6 m ö.h.

Schakt 5

Schakt med en yta av 77,3 m², som delvis sammanföll med schakt 4. I schaktet framkom 49 stolphål, en lerbotten, en grop och en härd. Samtliga stolphål framkom inom ett begränsat område men på varierande nivåer (1,3–1,6 m ö.h.) och de representerar därför olika kronologiska faser. Den absoluta merparten av stolphålen framkom dock på nivåer mellan 1,51 och 1,60 m ö.h. Två fyndområden med mycket fynd av keramik mättes in och fynden tillvaratogs. Vid fyndområde 1 framkom mycket yngre svartgods från bland annat en trefotsgryta samt några skärvor stengods av Siegburgtyp. Vid fyndområde 3 framkom stengods av Siegburgtyp. Schaktbotten låg på mellan 1,2–1,8 m ö.h.

Schakt 6

Schakt med en yta av 24,4 m², som delvis sammanföll med schakt 5. Åtta stolphål och två gropar påträffades i schaktet. Samtliga anläggningar utom den södra gropen framkom på en nivå av 1 m ö.h. Den södra gropen låg på 0,8 m ö.h. En stor del av schaktet berörde en äldre våtmark. Schaktbotten låg på mellan 0,7–1,2 m ö.h.

Schakt 7

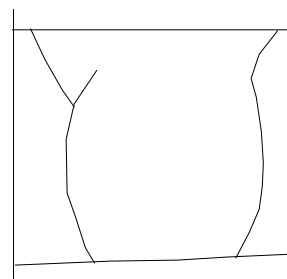
Schakt med en yta av 7,8 m². Tre stolphål påträffades i schaktet. Schaktbotten låg på mellan 1,6–1,7 m ö.h.

Schakt 8

Schakt med en yta av 18,6 m². Endast en kulturlagerrest framkom i schaktet. Schaktbotten låg på mellan 1,6–1,7 m ö.h. Stora problem vid inmätningen och komplettering fick göra med manuell inmätning.

Schakt 9

Schakt med en yta av 13,3 m². En brunn med en trätunna och fyra diken framkom i schaktet. I dikesfyllningen påträffades ett mynt och i fyllningen ovanför brunnen påträffades delar av två trefotsgrytor i yngre rödgods. Schaktbotten låg på mellan 0,8–1,5 m ö.h.

Figur 5. Sektionsritning av anl. 11. Tunnans form kunde tydligt ses i sektionen. I anläggningen framkom en skärva yngre svartgods. Fyllningen utgjordes av grå humös, sotig sand med inslag av träkol. Under tunna låg ett torvlager. Ritad från sydost. Skala 1:20.

Figur 6. Fotot visar myntet som påträffades i diket (anl. 22) i schakt 9. Myntet har en diameter av 19 mm. Foto Lovisa Dahl LUHM.

Figur 7. Fotot visar den trätunna som framkom i det låglänta området i schakt 9. Tunnan har utgjort brunnsfodring och möjligen finns det ytterligare en tunna under denna.

Schakt 10

Schakt med en yta av 40,6 m². Tre stolphål och två diken framkom i schaktet. Schaktbotten låg på mellan 1,1–1,3 m ö.h. Inmätningen med RTK-GNSS fick kompletteras med manuell mätning.

Schakt 11

Schakt med en yta av 8,2 m². Endast en kulturlagerrest framkom i schaktet. Schaktbotten låg på mellan 1,3–1,8 m ö.h.

Schakt 12

Schakt med en yta av 7,5 m². I schaktet framkom en nedgrävning som tolkades som en brunn. Schaktbotten låg på mellan 1,1–1,4 m ö.h.

Schakt 13

Schakt med en yta av 12,5 m². Schaktet grävdes i syfte att ersätta den gamla muren med en ny. I schaktet framkom tre lerbottnar med fynd av äldre rödgods, yngre svartgods och en skärva stengods som möjligen härrör från Niedersachsen. Vid framrensningen av lerbottnarna påträffades två knivar av järn (ej tillvaratagna). Lerbottnarna framkom under den yttre begränsningen av tångvallen. Schaktbotten låg på mellan 1,7–1,8 m ö.h.

Schakt 14

Schakt med en yta av 37,5 m². I schaktet framkom en grop och två lerbottnar. Rikligt med lösfynd av yngre rödgods. Schaktbotten låg på mellan 1,4–1,8 m ö.h. och berörde endast den övre delen av kulturlagret.

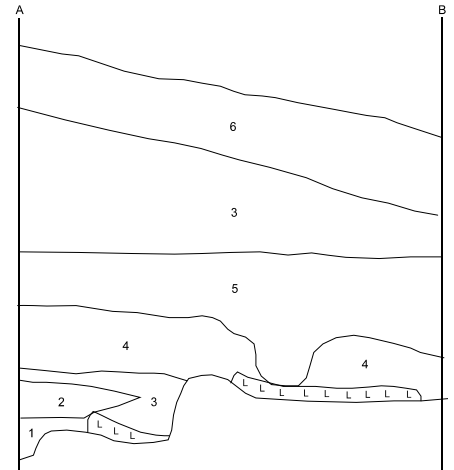
FYND

Metalldetektoravsökningarna resulterade nästan bara i spikar och nitlar (ej tillvaratagna). I schakt 9 påträffades ett mynt som har präglats i Malmö under den danske kung Hans (1481–1513) LUHM (32 959:1). Myntet framkom vid metalldetektering av ett dike (anl. 22) (figur 4). I schakt 13 framkom löst i rensmassorna invid tångvallen två knivar (ej tillvaratagna). I anl. 17 påträffades ett knivliknande föremål som ej tillvaratogs.

Det påträffades mycket keramik i anläggningar och som lösfynd. I en del fall framkom keramikkoncentrationer utan någon koppling till en identifierbar anläggning och dessa fyndansamlingar mättes in som fyndområden. Sammanlagt 225 keramikskärvor med en vikt av drygt 1,9 kg keramik har tillvaratagits. Av dessa fynd utgjordes 90 skärvor av stengods med en sammanlagd vikt av 592 g. Av stengodset påträffades 81 skärvor med en vikt av 561 g av stengods från Siegburg. Endast fyra skärvor hade andra provenienser (Niedersachsen och Tyskland/Belgien). Det påträffades även mycket yngre svartgods, 94 skärvor med en sammanlagd vikt av 488 g. Även tre bitar slagg med en sammanlagd vikt av 94 g tillvaratogs.

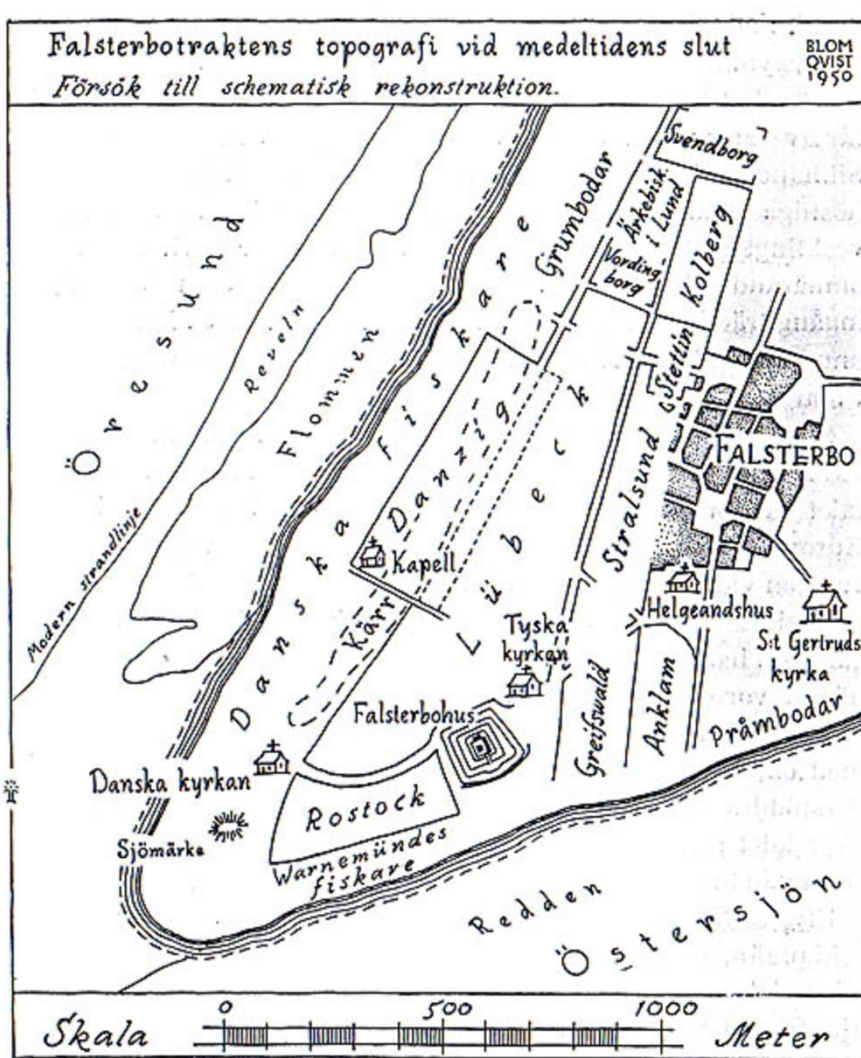
TOLKNING OCH KÄLLKRITIK

Undersökningsområdet innehåller mycket lämningar som ligger på olika stratigrafiska nivåer. Sannolikt ett resultat av århundraden av aktiviteter i samband med Skånemarknaden. Keramiken kan dateras från 1200-tal fram till 1500–1600-tal vilket överensstämmer med den period då Skånemarknaden var aktiv. Lämningarna påträffades huvudsakligen i den norra och östra delen medan den sydvästra delen verkar delvis ha varit ett låglänt område där man anlagt brunnar. I schakt 14 var dock schaktdjupet inte djupare än att schaktbotten låg på ungefär den nivå där kulturlagret började.

Figur 8. Sektionsritning av nordöstra schaktväggen i schakt 13 strax intill tångvallen. Lerbottnarna framkom på en nivå av 1,5–1,7 m ö.h. Sektionen är 1,5 m bred. Det förefaller som att tångvallen är yngre än L.5 som är det allmänt utbredda kulturlagret. Sektionen är 1,2 m bred.

- L.1: gråsvart humös sand.
- L.2: grå humös sand.
- L.3: flygsand.
- L.4: liknande L.2.
- L.5: svartgrå humös sand.
- L.6: matjord

Figur 9. Ragnar Blomqvists försök till schematisk rekonstruktion av Falsterbo vid medeltidens slut. Rekonstruktionen bygger på flera källor från olika tidsperioder (Blomqvist 1950).

Keramiken domineras av stengods och några skärvor protostengods från Siegburg med endast fyra skärvor av andra provenienser (bl.a. två från Niedersachsen). Av äldre rödgods påträffades två skärvor och av äldre vitgods två skärvor. Vid en undersökning drygt 100 m västnordväst om fastigheten framkom även där stengods men med en övervikt av stengods från Niedersachsen och Rhendalen (Sarnäs 2020).

Schaktningsövervakningen har genomförts under lång tid med flera dokumentationstillfällen. Schakten är grävda med olika djup och vissa överlappar varandra. Det är framför allt de olika nivåerna som påverkar tolkningsmöjligheterna.

Undersökningen genomfördes sannolikt inom det område som utgjorde Lübecks fit enligt Ragnar Blombergs karta (Figur 9). I västra delen av schakt 13 framkom tre lerbottnar som sträckte sig in under den flygsand som har ackumulerats vid tångvallen. Vid framrensning av lerbottnarna påträffades yngre svartgods och äldre rödgods vilket ger en datering till 1200–1300-tal. Lerbottnarna var anlagda på plan mark. Den tångvall som finns idag utgörs mestadels av flygsand som ansamlats kring den uppkastade tången. Efterhand som flygsanden har begravt tångvallen så har den byggts på igen vilket medfört att det med tiden har bildats en betydande vall (figur 8).

Värt att notera är att det framkom två lerbottnar högt upp i kulturlagret i schakt 14 i vilket det påträffades yngre rödgods och stengods av Siegburgtyp vilket ger en datering till 1400–1500-tal.

Referenser

Litteratur

- Blomqvist, R. 1950. Falsterbohus. I Kulturens årsbok 1950.
- Ersgård, L. 1984. Skanör – Falsterbo. Riksantikvarieämbetet och Statens historiska Museer rapport Medeltidsstaden 53.
- Ersgård, L. 1988. ”Vår marknad i Skåne”. Bebyggelse, handel och urbanisering i Skanör och Falsterbo under medeltiden. Lund studies in medieval archaeology 4.
- Heimer, O. 2008. Falsterbo 8:70. Rapport över arkeologisk förundersökning i form av schaktningsövervakning 2006. Malmö Kulturmiljö, Enheten för Arkeologi rapport 2008:096.
- Larsson, S. 2007. Falsterbo 9:58. Rapport över arkeologisk förundersökning 2007. UV Syd rapport 2007:19.
- Lundström, P. 2008. Falsterbo 8:72, nybyggnation inom RAÄ 15. Rapport över arkeologisk förundersökning i form av schaktningsövervakning 2007. Malmö Kulturmiljö, Enheten för Arkeologi rapport 2008:010.
- Salminen, L. 2011. Falsterbo 9:97 – ett stenkast från borgen. Rapport över arkeologisk förundersökning i form av schaktningsövervakning 2010. Sydsvensk Arkeologi rapport 2011:16.
- Sarnäs, P. 2020. Falsterbo 8:66, fornlämning L1989:3865/RAÄ Falsterbo 15:1. Rapport över arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2019–2020. Skånearkeologi rapport 2020:8.

Kartmaterial

Fastighetskartan

Internetreferenser

Fornsök

Tekniska och administrativa uppgifter

Länsstyrelsens diarienummer 431-15269-2017
Skånearkeologis diarienummer 201715
LUHMnummer 32 959

Län Skåne
Kommun Vellinge
Socken Falsterbo
Fastighet Falsterbo 9:51
Fornlämning L1989:3865/Falsterbo 9:51

Koordinatsystem Sweref 99 TM
N koordinat 6140100
E koordinat 362468
M ö.h. 0,9-1,6

Fältarbetstid 2018-09-11-2021-05-06
Antal arbetsdagar 15
Antal arkeologtimmar 70

Undersökt yta 274 m²

Projektansvarig Per Sarnäs
Uppdragsgivare Elisabeth Wiwen-Nilsson

Arkivmaterial i form av shp-filer, digitala foton, fältritningar och rapportoriginal förvaras på Lunds universitets historiska museum.

Bilaga 1

Fyndlista

Fyndnr	Sakord	Typ	Material	Del	Antal	Vikt	Anl.nr	Schakt	Fyndomständighet.	Övrigt
1	Mynt	Hvid	Ag		1	1				Malmö
2	Krus	Siegburgstengods	Keramik		2	9	1			
3	Krus	Siegburgstengods	Keramik	Mynning	1	1	2			
4	Kärl	Yngre svartgods	Keramik		1	13	11			
5	Krus	Niedersachsenstengods	Keramik		1	1	19			
6	Krus	Stengods	Keramik		1	2	19			
7	Krus	Siegburgstengods	Keramik		1	2	20			
8	Kärl	Yngre svartgods	Keramik	Botten	6	98	21			
9	Kärl	Yngre svartgods	Keramik		33	149	21			
10	Kärl	Yngre svartgods	Keramik	Mynning	1	8	21			
11	Kärl	Yngre svartgods	Keramik	Snås	1	22	21			
12	Krus	Siegburgstengods	Keramik		1	7	21			
13	Kärl	Yngre rödgods	Keramik		2	5	21			
14	Kärl	Yngre rödgods	Keramik	Mynning	2	3	21			
15	Krus	Siegburgstengods	Keramik		48	379	17			
16	Krus	Siegburgstengods	Keramik	Mynning, hank	1	14	17			
17	Krus	Siegburgstengods	Keramik	Mynning	1	28	17			
18	Krus	Siegburgstengods	Keramik	Buk med hank	1	14	17			
19	Krus	Siegburgstengods	Keramik	Botten	2	25	17			
20	Krus	Siegburgstengods	Keramik	Mynning	1	3	17			
21	Krus	Protostengods	Keramik		1	1	17			Tyskland
22	Kärl	Yngre svartgods	Keramik		3	17	17			
23	Bränd lera		Bränd lera		3	10	17			
24	Slagg		Slagg		3	94	17			
25	Kärl	Yngre svartgods	Keramik		32	76		5	Fyndområde 1	
26	Kärl	Yngre svartgods	Keramik	Mynning	4	28		5	Fyndområde 1	
27	Trefotsgryta	Yngre svartgods	Keramik	Ben	1	6		5	Fyndområde 1	
28	Krus	Siegburgstengods	Keramik		9	18		5	Fyndområde 1	
29	Krus	Siegburgstengods	Keramik		3	16			Fyndområde 3	
30	Krus	Siegburgstengods	Keramik		1	2			Fyndområde 4	
31	Krus	Protostengods	Keramik		2	14			Fyndområde 4	Tyskland, Belgier
32	Kärl	Yngre svartgods	Keramik	Mynning	1	3			Fyndområde 4	
33	Kärl	Yngre svartgods	Keramik		4	25			Fyndområde 4	
34	Trefotsgryta	Yngre rödgods	Keramik		2	8			Fyndområde 4	
35	Kärl	Yngre rödgods	Keramik		2	3			Fyndområde 5	
36	Kärl	Yngre svartgods	Keramik		1	3			Fyndområde 5	
37	Krus	Siegburgstengods	Keramik		1	2			Fyndområde 5	
38	Kärl	Yngre svartgods?	Keramik		1	7			Fyndområde 5	
39	Krus	Siegburgstengods	Keramik		3	24			Lösfynd	
40	Kärl	Yngre svartgods	Keramik	Mynning med hank	1	14			Lösfynd	
41	Kärl	Yngre svartgods	Keramik	Mynning	1	5		8	Lösfynd	
42	Kärl	Yngre rödgods	Keramik		9	171		9	Lösfynd	
43	Trefotsgryta	Yngre rödgods	Keramik		4	302		9	Lösfynd	
44	Kärl	Yngre rödgods	Keramik	Mynning med hank	3	192		9	Lösfynd	
45	Krus	Siegburgstengods	Keramik	Mynning	1	4		9	Lösfynd	
46	Krus	Siegburgstengods	Keramik		4	14		9	Lösfynd	
47	Krus	Protostengods	Keramik		1	4		9	Lösfynd	Siegburg?
48	Kärl	Äldre rödgods	Keramik	Buk med hank	1	55		9	Lösfynd	
49	Kärl	Äldre vitgods	Keramik		2	1			Lösfynd	
50	Krus	Protostengods	Keramik		1	2			Lösfynd	Siegburg?
51	Kniv		Järn		2	150			Ej tillvaratagna	
52	Kärl	Yngre svartgods	Keramik		2	12		14	Lösfynd	
53	Krus	Siegburgstengods	Keramik		1	2		14	Lösfynd	
54	Kärl	Yngre rödgods	Keramik		4	31		14	Lösfynd	
55	Kärl	Yngre vitgods	Keramik		1	3		14		
56	Kärl	Äldre rödgods	Keramik		1	9		13		
57	Kärl	Yngre svartgods	Keramik		2	9		13		
58	Krus	Niedersachsenstengods	Keramik		1	3		13		

Bilaga 2

Anläggningslista

Anl. nr	Anl. typ	Fyllning	Diam. x djup (m)	Möh	Schakt	Övrigt	Grävd (%)
Anl. 1	Stolphål	1	0,6 x 0,6	1,61	5	Stengods	50
Anl. 2	Stolphål	1	0,26 x 0,26	1,65	5	Stengods	50
Anl. 3	Grop	1	0,7 x 0,8	1,59	5	<i>Tegel, spik</i>	25
Anl. 4	Stolphål	1	0,24 x 0,24	1,58	5		50
Anl. 5	Stolphål	1	0,15 x 0,3	1,57	5	<i>Tegel</i>	50
Anl. 6	Stolphål	1	0,21 x 0,32	1,57	5		50
Anl. 7	Stolphål	1	0,28 x 0,28	1,55	5		50
Anl. 8	Stolphål	1	0,28 x 0,28	1,55	5		50
Anl. 9	Stolphål	1	0,52 x 0,52	1,42	5		50
Anl. 10	Vakant						
Anl. 11	Trätunna	1	0,45 x 0,60	1,57	5	Keramik	50
Anl. 12	Stolphål	2	0,24 x 0,24	1,49	5		50
Anl. 13	Stolphål	1	0,44 x 0,44	1,54	5		50
Anl. 14	Stolphål	1	0,20 x 0,20	1,57	5		50
Anl. 15	Stolphål	1	0,20 x 0,40	1,53	5	<i>Järnspikar</i>	50
Anl. 16	Stolphål	1	0,22 x 0,22	1,50	5		50
Anl. 17	Grop	1	0,58 x 0,26	1,57	5	<i>Slagg, Tegel, 10-15 spikar möjligen en liten kniv</i>	40
Anl. 18	Dike	3	0,43 x 1,34	1,46	9		10
Anl. 19	Dike	3	0,40 x 2,14	1,47	9		10
Anl. 20	Stolphål		0,50 x 0,09	1,36	5	Siegburg	0
Anl. 21	Grop		0,20 x 0,06	1,52	1	Fyndomr 2	50
Anl. 22	Dike		3,00 x 1,20	1,50	9	Mynt	0

Kursiv stil innebär att fynden ej är tillvaratagna

Lager 1: Grå humös och sotig sand

Lager 2: Gråbrun humös och sotig sand med lerkladdar

Lager 3: Mörkgrå humös sand